

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 1313/2022
06.12.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Мирољуба Томића, Татјане Вуковић, Радмиле Драгичевић Дичић и Дубравке Дамјановић, чланова већа, са саветником Маријом Рибарић, записничарем, у кривичном предмету окривљеног Милана Ђиласа и др, због кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. Кривичног законика и др, одлучујући о захтевима за заштиту законитости браниоца окривљеног Милана Ђиласа, адвоката Петре Такача и браниоца окривљеног Бранислава Ђиласа, адвоката Александра Табакова, поднетим против правноснажних пресуда Вишег суда у Новом Саду К 24/21 од 18.04.2022. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 572/22 од 20.07.2022. године, у седници већа одржаној дана 06.12.2022. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Милана Ђиласа, адвоката Петре Такача, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Новом Саду К 24/21 од 18.04.2022. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 572/22 од 20.07.2022. године у односу на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) Законика о кривичном поступку, док се у преосталом делу захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Милана Ђиласа, адвоката Петре Такача, и захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Бранислава Ђиласа, адвоката Александра Табакова, **ОДБАЦУЈУ**.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Новом Саду К 24/21 од 18.04.2022. године, окривљени Бранислав Ђилас и Милан Ђилас оглашени су кривим да су извршили кривично дело неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. Кривичног законика и за исто су осуђени и то: окривљени Бранислав Ђилас на казну затвора у трајању од 6 година и 4 месеца у коју се урачунава време проведено у притвору од 25.07.2020. године па надаље и изречена му је мера безбедности одузимање предмета прецизно наведених у изреци пресуде под 1), а окривљени Милан Ђилас на казну затвора у трајању од 6 година у коју се урачунава време проведено у притвору од 25.07.2020. године па надаље уз коју казну му је изречена мера безбедности одузимање предмета прецизно наведених у изреци првостепене пресуде под 2). Истом пресудом од окривљеног Милана Ђиласа је на основу члана 91. и 92.

Кривичног законика одузета имовинска корист прибављена кривичним делом у одређеном износу као у изреци првостепене пресуде, при чему су окривљени ослобођени накнаде трошкова кривичног поступка и исти падају на терет буџетских средстава суда, а Полицијској управи Нови Сад, ПС Бачка Паланка на основу члана 151. став 1. Законика о кривичном поступку наложено је да окривљенима по правноснажности пресуде врати привремено одузети новац прецизно наведен у изреци првостепене пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж1 572/22 од 20.07.2022. године, одбијене су као неосноване жалбе Вишег јавног тужиоца у Новом Саду, окривљеног Милана Ђиласа лично и бранилаца окривљених Бранислава Ђиласа и Милана Ђиласа и пресуда Вишег суда у Новом Саду К 24/21 од 18.04.2022. године је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтеве за заштиту законитости поднели су:

- бранилац окривљеног Милана Ђиласа, адвокат Петре Такач, због битне повреде одредаба кривичног закона из члана 438. став 2. тачка 1), 2) и 3) Законика о кривичном поступку, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји поднети захтев за заштиту законитости, побијане пресуде преиначи тако да окривљеног ослободи од оптужбе или му изрекне блажу кривичну санкцију или да другостепену пресуду укине и списе предмета врати другостепеном суду на поновно одлучивање;

- бранилац окривљеног Бранислава Ђиласа, адвоката Александар Табаков, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тач. 1), 2) и 3) Законика о кривичном поступку, са предлогом да Врховни касациони суд поднети захтев за заштиту законитости усвоји и другостепену пресуду преиначи тако да окривљеног ослободи од оптужбе за дело за које је оглашен кривим или му изрекне блажу кривичну санкцију или да другостепену пресуду укине и списе предмета врати другостепеном суду на поновно одлучивање.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Милана Ђиласа, адвоката Петре Такача Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку (ЗКП) и на седници већа коју је одржао без обавештења Републичког јавног тужиоца и бранилаца окривљених, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета са одлукама против којих су захтеви за заштиту законитости поднети, па је нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Милана Ђиласа је у односу на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) неоснован, а у преосталом делу захтев за заштиту законитости недозвољен, док је захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Бранислава Ђиласа, адвоката Александра Табакова неблаговремен.

Бранилац окривљеног Милана Ђиласа, адвокат Петре Такач је у поднетом захтеву за заштиту законитости навео да је побијаним пресудама учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП односно да се првостепена пресуда заснива на доказима на којима се не може заснивати при чему је као незаконите доказе означио записник о препознавању окривљеног Милана Ђиласа, потврду о привремено одузетим предметима од окривљеног Милана Ђиласа број КУ

4018/20 од 24.07.2020. године и записник о претресању стана окривљеног Бранислава Ђиласа.

Незаконитост записника о препознавању окривљеног Милана Ђиласа се по наводима браниоца огледа у чињеници да из списка предмета произилази да окривљени приликом препознавања није био адекватно обучен, јер је био без одеће са лисицама на рукама и као такав се разликовао од осталих лица на препознавању, те по наводима браниоца препознавање није извршено у складу са одредбама Законика о кривичном поступку.

Одредбом члана 100. ЗКП прописано је да ако је потребно да се утврди да ли сведок препознаје одређено лице или предмет, односно њихове особине које је описао, препознавање ће се обавити у складу са чланом 90. овог законика. Члан 90. став 1. ЗКП прописује да ако је потребно да се утврди да ли окривљени препознаје одређена лица или предмет, односно његове особине које је описао, показаће му се то лице или предмет заједно са другим њему непознатим лицима или предметима чије су основне особине сличне онима какве је описао.

Сходно наведеним одредбама, приликом препознавања сведоку се показује окривљени са још неколико лица, чије су основне особине сличне онима какве је описао (висина, тежина, изглед окривљеног...). Самим тим, у ситуацији када су остала лица обучена и без лисица, показивање окривљеног Милана Ђиласа без мајице и са лисицама на рукама, по оцени овог суда представља незаконито предузету радњу препознавања те је записник о препознавању лица незаконит доказ на коме се одлука не може заснивати.

Међутим, чланом 438. став 2. тачка 1) ЗКП, прописано је да битна повреда одредаба кривичног поступка постоји ако се пресуда заснива на доказу на коме се по одредбама Законика о кривичном поступку не може заснивати, осим ако је, с обзиром на друге доказе, очигледно да би и без тог доказа била донесена иста пресуда. Дакле, да би повреда закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП постојала, пресуда мора да се заснива искључиво на том доказу. Имајући у виду да се првостепена пресуда заснива на одбрани окривљеног АА, и то исказу који је дао пре закључења споразума о признању кривичног дела, записнику о претресању стана окривљеног Бранислава Ђиласа, исказу два сведока која су присуствовали претресању стана, да је утврђено место на коме је пронађена дрога – ормар њихове спаваће собе, као и присуство ДНК материјала окривљених Милана Ђиласа и Бранислава Ђиласа на одузетим предметима извршења кривичног дела, те имајући у виду и потврде о одузетим предметима од Милана Ђиласа и Бранислава Ђиласа, то побијаним пресудама, по налажењу овог суда, иако се ради о недозвољеном доказу није учињена битна повреда из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП.

Осим тога, бранилац окривљеног Милана Ђиласа је у поднетом захтеву за заштиту законитости као незаконит доказ означио и потврду о привремено одузетим предметима од окривљеног Милана Ђиласа пословни број КУ 4018/20 од 24.07.2020. године, у којој је, по наводима браниоца, сходно члану 150. став 1. ЗКП требало да се наведе где су тачно пронађени предмети који се одузимају, а не да се само таксативно наведе који су предмети одузети од окривљеног Милана Ђиласа, са констатацијом да су пронађени у соби на кревету, али без прецизирања у ком кревету и којој соби,

дневној или спаваћој, што све по наводима браниоца потврду о привремено одузетим предметима чини незаконитом.

Изнети наводи се по оцени Врховног касационог суда не могу прихватити као основани. Наиме, из списка предмета произилази да су у потврди о привремено одузетим предметима КУ 4018/20 од 24.07.2020. године, ОКИ бр. 51/20 прецизно наведени одузети предмети од окривљеног Милана Ђиласа, и то како у погледу врсте одузетих предмета тако и у погледу просторног налажења одузетих предмета. Ако се има у виду да предметна потврда представља саставни део записника о претресању стана и других просторија ПУ Нови Сад, ПС Бачка Паланка од 24.07.2020. године заједно са фото-документацијом, да је у самом записнику о претресању констатовано да су приликом претреса пронађени и привремено одузети предмети „као у потврди о привремено одузетим предметима која је саставни део овог записника“, при чему је у потврди о привремено одузетим предметима КУ број 4018/20 од 24.07.2020. године наведено да је од окривљеног Милана Ђиласа привремено одузето „шест таблета тродона од 100 мг у оригинал паковању Хемофарм Вршац, пронађено у соби на кревету“, а уз то из сачињене фото-документације јасно се види где је тачно пронађена предметна кеса са дрогом, таблете, мобилни телефон, вагица и кеса за замрзивач, то је очигледно да је прецизно одређено где су пронађене предметне ствари одузете од окривљеног Милана Ђиласа по потврди о привремено одузетим предметима, те су супротни наводи из захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Милана Ђиласа оцењени као неосновани.

У преосталом делу поднетог захтева, бранилац окривљеног Милана Ђиласа указује да је побијаним пресудама учињена повреда закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП и на тај начин што се исте заснивају на записнику о претресању стана који је незаконито сачињен, будући да по браниоцевим наводима, иако у записнику стоји да је сачињен у присуству два сведока ББ и ВВ, из самог записника произилази да исти нису улазили у све просторије које су биле предмет претресања, нити су били присутни у соби у којој је наводно пронађена опојна дрога. Оваквим наводима бранилац иако указује нумерички на повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, суштински оспорава ток претресања и утврђено чињенично стање, а пре свега процесне чињенице, те указује на повреду закона из члана 440. ЗКП.

Осим тога, у захтеву бранилац наводи да је побијаним пресудама учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, тиме што је суд прихватио исказ окривљеног АА у целисти као и ДНК вештачење, иако су у једном делу ова два доказа противречна те је образложење првостепене пресуде противречно само себи, при чему нема ни јасних разлога у погледу немогућности испитивања пресуде у делу одлуке да је окривљени Милан Ђилас извршио продају опојне дроге окривљеном АА, а уз то суд иако је усвојио доказни предлог да се у својству сведока саслуша ГГ, истог није саслушао ни у једној фази поступка уз образложење да није пронађен на адреси те му се није могао уручити позив, на који начин је по наводима браниоца учинио повреду закона из члана 438. став 2. тачка 3) ЗКП.

Бранилац даље у поднетом захтеву за заштиту законитости наводи да Апелациони суд приликом одлучивања по изјављеним жалбама није испитао у потпуности жалбене наводе које је бранилац изнео у својој жалби, на који начин указује да је учињена повреда закона из члана 460. ЗКП.

Како чланом 485. став 4. ЗКП, који прописује разлоге због којих окривљени односно његов бранилац сходно правима која има у поступку у смислу члана 71. тачка 5) ЗКП, могу поднети захтев за заштиту законитости против правноснажне одлуке и поступка који је претходио њеном доношењу, није предвиђена могућност подношења овог ванредног правног лека, због повреде закона из члана 440. ЗКП, члана 460. ЗКП и члана 438. став 2. тачка 2) и 3) ЗКП, то је у овим деловима захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Милана Ђиласа оцењен као недозвољен.

Одредбом члана 485. став 4. ЗКП прописано је да због повреда овог законика (члан 74, члан 438. став 1. тачка 1) и 4) и тачка 7) до 10) и став 2. тачка 1), члан 439. тачка 1) до 3) и члан 441. став 3. и 4. ЗКП) учињених у првостепеном поступку и поступку пред апелационим (другостепеним) судом окривљени може поднети захтев за заштиту законитости у року од 30 дана од дана када му је достављена правноснажна одлука, под условом да је против те одлуке користио редовни правни лек.

Имајући у виду напред цитирану законску одредбу члана 485. став 4. ЗКП, те чињеницу да је окривљеном Браниславу Ђиласу према доставници која се налази у списима предмета пресуда Апелационог суда у Новом Саду Кж1 572/22 од 20.07.2022. године уредно достављена 12.08.2022. године, а да је захтев за заштиту законитости бранилац окривљеног, адвокат Александар Табаков поднео 21.09.2022. године, дакле након протекла рока од 30 који је прописан одредбом члана 485. став 4. ЗКП, то је Врховни касациони суд захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Бранислава Ђиласа, адвоката Александра Табакова оценио као неблаговремен, јер је поднет након законом прописаног рока.

Са изнетих разлога, Врховни касациони суд је у смислу члана 491. став 1. ЗКП и члана 487. став 1. тачка 2) у вези члана 485. став 4. ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

**Записничар – саветник
Марија Рибарић, с.р.**

**Председник већа – судија
Бата Цветковић, с.р.**

**За тачност отправака
Управитељ писарнице
Марина Антонић**